

VILLA DELTA
Vervolg van de vorige aflevering.

DE ERFGENAMEN

Eén van de 5 kinderen Bodeman was de in 1800 geboren erfgename Maria. Zij was getrouwd met de koopvaardij-kapitein Simon Hendrik Veer die in 1845 woonachtig was te Amsterdam op het Singel. Aan kapitein Veer geboren te Embden in 1795 en genaturaliseerd in 1850 danken wij de Veerstraat. Begin 1846 moet hij officieel in Bussum zijn gaan wonen met zijn vrouw en haar drie broers Jan, Pieter en Willem. Het moet goed leven geweest zijn op Delta want in de loop der jaren hebben er nog 5 nichten en neven voor kortere of langere tijd gewoond. Op een onbekend tijdstip heeft Veer zijn kapiteinspet omgewisseld voor een boerenpet of misschien wel voor een hoed want hij is dan herenboer geworden. Hij was Nederlans Hervormd en nam van D.J. Vogeloot de functie van diaken over. Na de vacature Wachtels werd hij later ouderling en werd tevens president kerkvoogd.

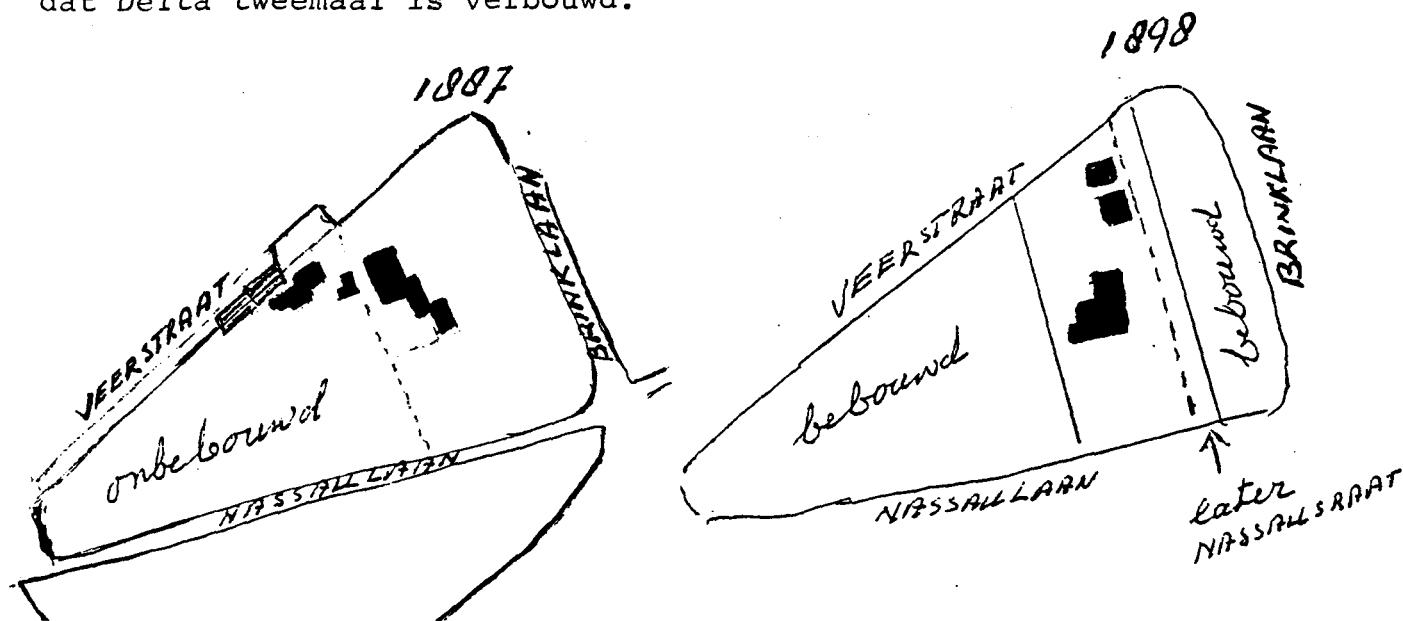
In 1846 overleed Jan Bodeman (52 jaar), de oudste van de 5 erfgenamen. Broer Pieter en zwager Veer deden daarvan aangifte. Overlijdensactes geven ook beroepen aan. Zo blijkt Pieter koorenmolenaar en Veer landbouwer te zijn, Ook treffen wij aan in een acte van 1872 Christiaan Lodewijk van Kesteren en S.M. Veer. Zij doen aangifte van het overlijden van het 5 maanden oude zoontje van Van Kesteren, van beroep graveur. Deze Van Kesteren woonde dus in Bussum op het niet te traceren adres nr. "5". Van Kesteren, leerling van D.J. Sluyter was een vaardig graveur, lithograaf en etsen die veel exposeerde. Werk van hem is te vinden in Leiden in het Rijksprentenkabinet. Hij woonde te Bussum van 1870 tot 1880. Misschien vinden we in Leiden nog werk van hem over Bussum. Hij zal wel contact hebben gehad met Willem Bodeman want die was fijnschilder (kunstschilder). In het handboek van Pieter Scheen staat over hem: "Willem Bodeman werkte tot 1832 in Amsterdam, vervolgens in Hilversum, Kleef, Brussel 1841-1849 en daarna tot zijn overlijden in 1880 in Bussum. Tentoonstellingen in Amsterdam, Den Haag en Rotterdam. Enige schilderijen van hem zijn in het bezit van het Kröller Müller Museum. Met Willem bleef Veer alleen over op villa Delta toen zijn echtgenote Maria in 1871 overleed. In een moeilijke situatie bleek Willem een practisch man te zijn. Het huishouden was namelijk in handen van een nog jonge vrouw, Jannetje de Jager, die een jongeman leerde kennen, Jan, Boer Rookhuizen genaamd. Na een jaartje verkering wilde Jan wel eens trouwen. Er ontstond een groot dilemma voor Jannetje want zij wilde de oude heer Veer niet in de steek laten en Jan kreeg te horen dat hij 'n jaar of wat moest wachten. Kunst-schilder Willem was op de hoogte van deze dramatische situatie en stapte naar zijn zwager. Hij legde de situatie uit en voegde er slim aan toe: "Je kunt ze beter laten trouwen en bied ze woonruimte aan op het erf. Als ze kinderen krijgen is dat extra fijn op je oude dag". Veer die kinderloos was gebleven hoorde Willems voorstel met verbazing aan, bleef peinzend zwijgen en tenslotte knikte hij toestemmend het hoofd. En zo geschiedde het dat hij een jaartje later "grootvader" werd. Anna Catharina werd geboren in 1879. Toen ze groter werd zat ze graag bij de oude heer Veer op schoot die zo mooi vertellen kon over zijn verre zeereizen. Dan liet hij zijn verrekiijker zien en zijn kompas. Vertelde over hoge zeeën waarop zijn zeilschip heen en weer bewoog als een notendop. Het chinese dienblad dat hij uit oosterse landen voor zijn vrouw Maria had meegebracht mocht ze zelf vasthouden. Dan spelde de oude man de letters, die achter op het bord stonden: M-A-R-I-A- (verrekijker, kompas en dienblad zijn nu nog in een Bussumse familie). Ook vertelde hij over het ijzeren paard dat over ijzeren staven Bussum binnen kwam rollen. Over de trekschuit waarmee hij vroeger uit Amsterdam naar Bussum kwam. Anna herinnerde zich ook de rijpaarden Bob en Jet die gestald stonden vlak naast de voorkamer van haar ouders.

Op 14 oktober om 2 uur 's namiddags in 1884 overleed Simon Hendrik Veer op villa Delta 87 jaar oud. Hij was de laatste bewoner want

Willem Bodeman was hem reeds in 1880 voorgegaan. De heer Veer heeft zijn trouwe Jannetje en haar man goed bedacht in zijn testament. Zo lezen wij: "Ferdinand August Hoeker," koopman te Amsterdam in hoedanigheid van executeur van S.H. Veer.....gelegateerd aan Jan Boer Rookhuizen bouwland met water liggend aan de Kwakel (brug) onder Naarden sectie nrs. 214, 215, 316, 330, 411, 414. Verder enige goederen en f 5000,- aan Mej. Jannetje de Jager met een stuk land sectie 522 ten zuiden Heerenstraat Bussum.

TOT BESLUIT

Als we de kadasterkaarten van 1824 - 1887 en 1889 bestuderen zien we dat Delta tweemaal is verbouwd.

De kaart van 1887 laat zien dat herenboer Veer de villa verbouwd heeft in een hofstede. Bovendien zijn er stallen en schuren aangebouwd, gekocht door Loman. Kweker L.A. ter Brake had daar zijn kwekerij en woonde in de aldaar gebouwde villa Aurora. (Thans staat daar de flat Koningsbos.)

Opvallend is dat Simon Hendrik Veer die op jeugdige leeftijd Embden verliet om vele zeeën te bezeilen en daarna in Bussum woonde toch zeer nauwe contacten onderhield met zijn geboorteplaats en familie. Vrienden uit die plaats F.H. Hansen en pastor Bomfleur kwamen hem nog voor zijn dood opzoeken. Zijn hart moge dan aan Embden gehecht zijn gebleven maar ook Bussum had zijn hart, hij was hier een graag gezien man. De Veerstraat en het Veerplein herinneren aan hem. Herinneren? Het is de vraag; bij het woord Veer is men al gauw geneigd te denken aan een veer of pontje bij de Havenstraat. De Heer Veer heeft echter we recht op zijn initialen. Op de naambordjes behoort te staan S.H. Veerplein.

Mei 1988

G. Langemeijer

NOTEN:

1. Uit de notulen van de Bussumse Gemeenteraad 21-4-1824:
"De Schout aan de vergadering gecommuniceert hebbende dat de heer J. Bodeman aan hem klagte heeft gedaan, dat door Jan Dekker desselfs overbuur belemmering wordt toegebracht aan Zijne oprij door het daar tegenover graven van een watergat, en het legge Eener mestvaald verder dan hij vermeent dat zijne grond strekkende is; En is na dat genoemde Heer Bodeman ter vergadering gecompereerd zijnde, en gepersisteerd heeft bij zijne sustemie, besloten daarvan te gaan inspectie nemen, soo draa de verdere werkzaamheden der vergadering toelaten.....
2. ...verder is in Aanmerking genomen dat het huis door de heer Bodeman in 1822 gebouwd is.

3. Boedelscheidng no. 289 - no. 194 14 Juli des jaars 1842 voor ons
HENDRIK VIVANT notaris te Amsterdam

verschenen...Pieter Bodeman buiten beroep S.H. Veer landbouwer beiden
gemagtigd Jan Bodeman, reiziger, Tomas Bodeman, Maria Bodeman, S.H. Veer
oud koopvaardij kapitein op het Singel nu hofstede Delta te Bussum....
volgens testament 4 Februari 1840 gearafeerd 4 Februari 1840 door
Jan Christiaan Meijer te Amsterdam.... de nog onverdeelde boedel Jan
Herman Bodeman

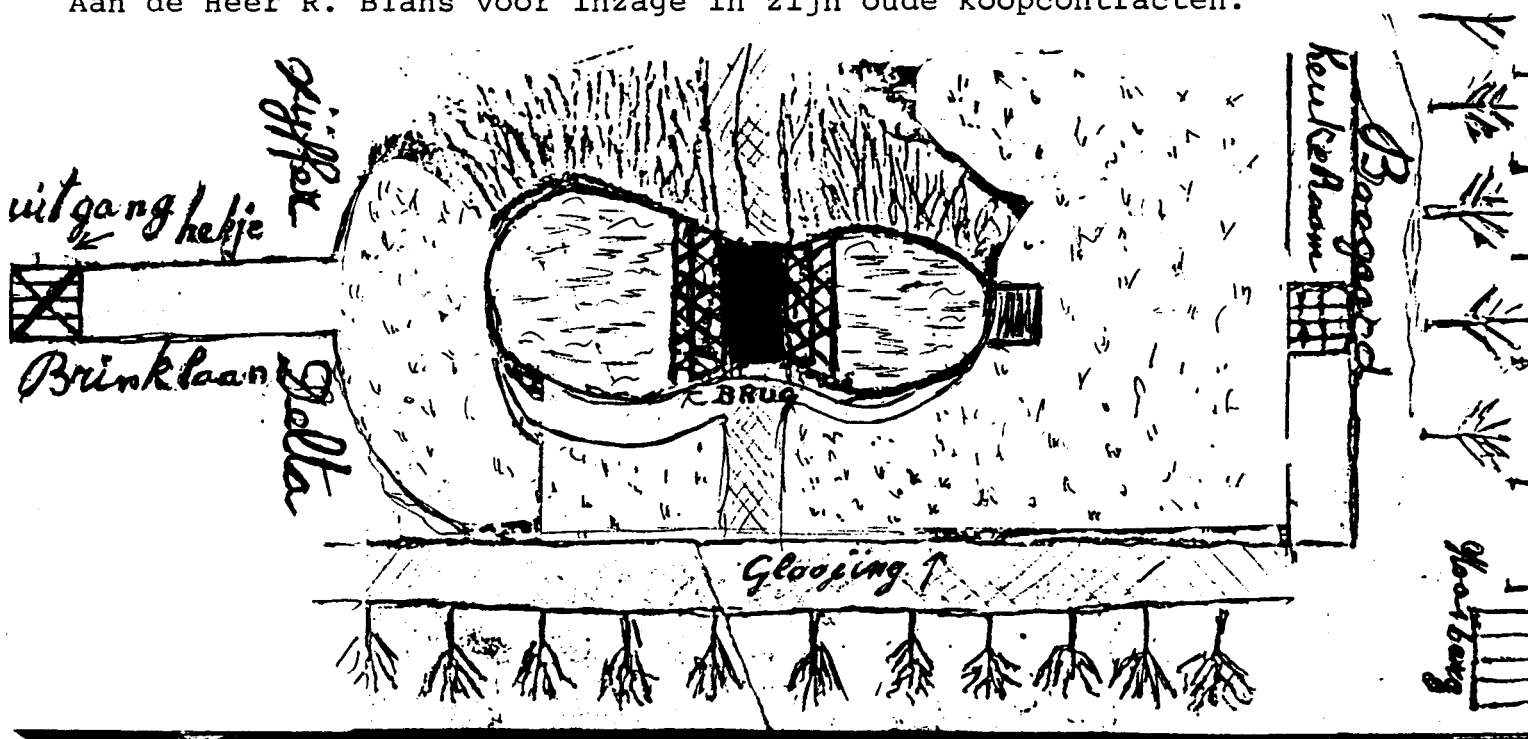
Zijnde het gedachte huis en buitenplaats	f 4000,--
aan gronden	f 9408,25
Contanten	f 709,09
Huis Amsterdam	f 3010,--
Huur twee maanden van dat perceel	f 53,--
Inboedel	f 1600,91
In handen notaris De Roeper wegens verkoop hout uit het spiegel	f 548,40

f 19329,65

Met dank aan Mevrouw Krijnen-Van Gog voor de raadsnotulen 21-4-1824 en de
overlijdensacte van J.H. Bodeman.

Aan mevrouw Renes voor de tekening van Delta.

Aan de Heer R. Blans voor inzage in zijn oude koopcontracten.

VEERLAAN

Heere Huis
Delta

Omstreeks 1890 heeft Teunis de Jager een poging gedaan om de hofstede te tekenen. Hij werd geboren 1-8-1855, overleed 2-1-1938 en was in dienst van de heer S.H. Veer, ongeveer vanaf 1869. Opvallend is de windwijzer op het dak getekend in de vorm van een zeilschip.

De kaart van 1898 geeft weer een heel ander beeld. Dan is er sprake van een vrij groot huis met twee losstaande gebouwtjes. Na het overlijden van Veer kwam Delta in handen van P. Haverkamp en F. Haverkamp die de hofstede grondig verbouwden. Rond 1900 werd de villa afgebroken. Naast de gronden van J.H. Bodeman bezat Veer nog andere gronden o.a. twee en een half bunder weiland waar hij zijn koeien te kampen zette, genaamd "De Veerkamp". De gemeente kocht die grond. Verder bezat hij 20 are water met brug, gekocht door kleerenbleeker L.J. Majoor en gronden aan de Koningslaan.

G. Langemeijer